

Handläggare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-01-13

Ärendebeteckning
KS 2021/1217

Kommunstyrelsen

Remiss av Trafikverkets delrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter och Trafikverkets slutrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter (I2021/02082)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta tjänsteskrivelsen som sitt svar på remissen och översända den till Infrastrukturdepartementet.

Bakgrund

Infrastrukturdepartementen har skickat Trafikverkets delrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter och Trafikverkets slutrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter (I2021/02082) på remiss. Remissvaren ska ha kommit in till Infrastrukturdepartementet senast den 23 mars 2022.

Styrelsen i Kalmar Öland Airport har behandlat nedanstående förslag på remissvar på sitt styrelsemöte den 28 januari 2022.

Remissvar

År 2019 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att göra en översyn av de svenska beredskapsflygplatserna för att säkerställa ambulansflygverksamhet och andra samhällsviktiga lufttransporter. I juni 2020 lämnade Trafikverket in sin delrapport till regeringen (TRV 2020:145) och i november 2020 presenterades en slutrapport (TRV 2021/77 081).

Kalmar kommun, Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län har tillskrivit regeringen senast i september 2021 där vi påtalat vikten av att Kalmar Öland Airport ska ingå i det nationella beredskapssystemet.

Till följd av Coronapandemin uppdagades svagheter i systemet med beredskapsflygplatser och regeringen uppdrog i december 2020 åt Trafikverket att förhandla och ingå överenskommelser om att fler flygplatser ska vara

temporära beredskapsflygplatser. Detta för att täcka behovet av akuta samhällsviktiga transporter i hela landet samt möjliggöra ett nationellt resursutnyttjande vid regionala kapacitetsbehov.

I Trafikverkets slutrapport finns beskrivet hur andra länder hanterar tillgänglighet till samhällsviktiga transporter där god tillgänglighet påvisas. Även synpunkter från exempelvis Försvarmakten och Polismyndigheten visar vikten av ett heltäckande system för samhällsviktiga flygtransporter.

Sverige är ett glesbefolkat välfärdsland som har stort behov av en fungerande infrastruktur för trygghet för våra invånare, därför är det med stor förvåning som vi konstaterar att Trafikverket i sin slutrapport föreslår att endast 22 flygplatser rekommenderas för beredskapsändamål. Där ingår inte Kalmar Öland Airport.

Ingen konsekvensanalys har heller genomförts vad gäller det faktum att många flygplatser tidigare på frivillig basis skapat lokala/regionala lösningar för att öppna upp flygplatsen för akuta ambulansflygtransporter och andra samhällsviktiga flygningar. Detta har i realiteten inneburit ett välfungerande nätverk, men som bara delvis bekostats av staten.

Trafikverket poängterar att det centrala motivet för utnämmandet av beredskapsflygplats är att beredskapsflygplatsen är lokaliserad nära eller på ett rimligt avstånd till länssjukhus eller länsdelssjukhus, vilket är förstäeligt. Dock uppstår behovet av akut ambulansflyg där den aktuella patienten befinner sig, vilket inte nödvändigtvis sammanfaller med länssjukhus eller länsdelssjukhus. Vikten är att i likhet med flera andra nationer säkerställa ett stort nätverk av beredskapsflygplatser så att den akuta transporttiden till ett länssjukhus eller länsdelssjukhus minimeras samt att dessutom säkerställa Försvarmaktens och Polismyndighetens behov.

Behovet av samhällsviktiga transporter borde även vara viktigt i en tid utan pandemi för att långsiktigt skapa trygghet för Sveriges invånare och därigenom rädda människoliv.

Regionalt behov Kalmar län

För Kalmar läns del så har Ronneby Airport varit den flygplats som utsetts till statlig beredskapsflygplats. Vid sidan av detta statliga system har Kalmar Öland Airport tecknat avtal med Region Kalmar län (tidigare Landstinget) gällande upprätthållande beredskap för ambulanstransporter vilket möjliggjort snabba transporter till nödvändig akutsjukvård för regionens medborgare. Avtalet tecknades redan 2013 och var en effekt av att flygplatsen inte kunde garantera tillgänglig personal på 1 timmes inställelse på frivillig basis. Samarbetet mellan Kalmar Öland Airport och Regionen har fungerat mycket bra under alla dessa år.

Om Trafikverkets förslag på 22 beredskapsflygplatser blir verklighet anser vi att Kalmar länsinvånarens behov inte blir tillfredsställande tillgodosett. Till skillnad från övriga riket, kommer vår region behöva fortsätta med egenfinansierad särlösning.

Att utbudet utökas med ytterligare två flygplatser i Småland ger inte kortare vägtransport än det Ronneby kan erbjuda. Marktransporter från norra Öland uppgår till mer än 3 timmar både när det gäller Växjö och Ronneby.

Viktigt att poängtera är att avtalet mellan Region Kalmar län och Kalmar Öland Airport inte berör annan typ av samhällsflyg. Det innebär att brandflyg, sjöräddningsinsatser eller exempelvis tankning av polis eller kustbevakning hanteras på ren frivilligbasis från flygplatsen.

I tidigare skrivelse till regeringen, påtalade Region Kalmar län och Kalmar kommun det faktum att länet inklusive Öland under sommaren är en stor besöksregion med tre miljoner gästnätter. Att då vara beroende av ytterligare vägtransporter till Växjö eller Ronneby är inte förenligt med en god akutsjukvård.

I utredningen nämns även behovet av tillgängliga flygplatser för sjöräddningsuppdrag. Kalmar Öland Airports geografiska placering har inneburit att flygplatsen vid ett antal tillfällen varit föremål för basering av sjöräddningsinsatser vid akuta uppdrag utanför sydöstra kusten och Öland.

Vi vill samtidigt peka på det faktum att det inom regionen finns kärnkraftsindustri.

Vidare har Eu kommissionen pekat ut Kalmar Öland Airport som en SGEI flygplats.

Det faktum att även Försvarmakten ökat sitt intresse för Kalmar Öland Airport som geografisk plats talar även detta för att flygplatsen utgör en viktig del i samhället som ska finansieras nationellt när det gäller tillgängligheten H24.

Mot bakgrund av det anförda uppmanar Kalmar kommun, regeringen att utöver de flygplatser som delrapporten redovisar lägga till Kalmar Öland Airport i det nationella utbudet av beredskapsflygplatser.

Ronny Lindberg
VD Kalmar Öland Airport AB

Bilagor

Protokollsutdrag från styrelsemöte i Kalmar Öland Airport AB

Remissmissiv

Slutrapport beredskapsflygplatser

Delrapport kompletterande underlag och förslag avseende svenska beredskapsflygplatser